

OM BESØGSMATERIALET

Materialet udleveres ved skranken. Det anbefales at printe det ud selv og forberede eleverne før besøget: [besøgsmaterialet](#).

Det består af

- en grundplan over udstillingen
- et infoark og et svarark til eleverne

Sidehenvisningerne er til den bog, der er placeret ved temaet: [Rigdomme og møder mellem mennesker](#)

FAG OG KOMPETENCEOMRÅDER

Historie og naturfagene, fokus på øvelse i fordybelse samt skriftlig og mundtlig kommunikation

LÆRINGSMÅL

- eleverne opnår viden om kulturmødet mellem nordboerne og inuit samt mødet med de europæiske hvalfangere.
- de opnår en særlig viden om handlen mellem de forskellige folkeslag.
- de opnår kendskab til inuitkulturen.

VEJLEDNING

Start med at lade eleverne gå på opdagelse i udstillingen. Saml dem herefter i området anvist af personalet.

Gennemgå grundplanen og lad dem finde de isskosser, som repræsenterer *Rigdomme og møder mellem mennesker*.

Gennemgå arkene med eleverne, så de ikke er i tvivl om hvad opgaven er. Læs teksterne op for de elever, der endnu ikke selv kan læse.

- På infoarkets forside er der en kort tekst. På svararket stilles der to spørgsmål til hver af de fem isskosser. Ud for hvert billede er der en cirkel med et bogstav i. Disse bogstaver skal sættes sammen, så de danner kodeordet. (inuit)
- På svararket er der plads til at eleverne kan notere eller tegne deres svar.

Foretrækker man at arbejde digitalt, kan man finde materialet på Isfjordscenterets læringsportal: [besøgsmaterialet](#).

Lad nu eleverne gå til isskosserne. Instruer dem i at se nøje på isskosserne, inden de går i gang med at svare på spørgsmålene. Opfordr dem gerne til at komme med undringsspørgsmål. Man kan med fordel organisere eleverne parvis eller i mindre grupper.

HVALROSJAGT OG NARHVALFANGST

s. 8-13

Isen og det rige dyreliv i området omkring Ilulissat har trukket mennesker til området siden de første indvandring og frem til i dag. Mødet mellem nordboere, inuit og europæere gjorde området omkring Diskobugten til centrum for udveksling af kultur, handel og viden.

Tal med eleverne om:

- at narhvaltand var et meget eftertragtet handelsobjekt, og at det i dag er forbudt at tage noget som helst, der er lavet af narhvaltand ud af Grønland.
- at Erik den Røde ifølge de islandske sagaer blev gjort fredløs i Island. Han drog derfor til Grønland med 25 skibe og grundlagde 500 års historie med nordboere i Grønland.

TROMMEDANS

s. 14-21

Hvis der opstod misundelse eller jalousi over f.eks. en kvinde eller i en handelssituation, eller der var opstået uenigheder mellem familier, kunne trommedansen bruges som redskab til at løse konflikten.

Tal med eleverne om:

- hvad billedet på infoarket eller side 16 i bogen viser.
- om hvordan de selv løser konflikter.

DE EUROPÆISKE HVALFANGERE

s. 22-29

Mellem 1670 og 1750 sejlede hvert år omkring 100-200 skibe fra Europa mod Grønland. Hermed fandt et vigtigt kulturmøde sted i Diskobugten mellem de europæiske hvalfangere og inuit.

Tal med eleverne om:

- at europæerne handlede skind, hvalros- og narhvaltænder af inuit.
- at inuit i bytte fik glasperler, kobbergryder, filthatte, metalknive, synåle og bomuldsbukser.
- at glasperlerne stadig er en væsentlig del af den kvindelige grønlandske fest- og nationaldragt.

DEN DANSK-NORSKE STAT OG FORMALISERET HANDEL

s. 33-39

I begyndelsen af 1720'erne begyndte den dansk-norske stat at oprette handelssteder, og handlen med grønlænderne blev formaliseret.

Tal med eleverne om:

- at Danmark og Norge fra 1536 til 1814 var et rigsfællesskab.
- at storfangerne mistede status ved omlægningen fra fangst til fiskeri.
- hvilke huse der var i Ilulissat i 1919. Se kortet side 33 i bogen.

FORSKERE FRA HELE VERDEN

s. 40-51

Den aktuelle klimaforskning ville være utænkelig uden forskning i isen i Grønland. Interessen for at forske i isen begyndte i midten af 1800-tallet. Grønlænderne i området kendte naturligvis allerede til gletsjeren og isens mysterier.

Tal med eleverne om:

- de forskellige måleinstrumenter, der ses i isskossen eller side 41 i bogen.
 - f.eks. vindmåler – luft- og temperaturmåler – GPS – snehøjdemåler
- hvad arkæologerne finder ved Isfjordens bopladser. Genstande der er bevaret på grund af permafrosten.
 - f.eks. hår, pels, fjer, træ, skind, bader

Yderlige forslag til arbejdet efter besøget

Lav en opsamling i klassen, og lad eleverne tale om deres svar i mindre grupper. Det er vigtigt at hver elev kommer med sit svar. Gruppen vælger de bedste svar, som deles med hele klassen.

Arbejd videre med et eller flere af de temaer eleverne er mest optaget af.

På Isfjordscenterets læringsportal ligger der yderligere materiale til [Rigdomme og møder mellem mennesker](#).